

nebrání-li tomu zřetel veřejný nebo důležité zřetel soukromé. Není-li tu této překážky, jsou pro odklad propadnutí věci rozhodny tytéž úvahy, jako pro odklad výkonu trestu, t. j. všeobecné podmínky §u 1 zákona, takže, je-li vysloven podmíněný odklad výkonu trestu, jest důsledně také propadnutí věci vysloviti podmíněně. Napadený rozsudek povolil podmíněný odklad výkonu trestu, ale vyňal z tohoto dobrodiní propadnutí zboží, výtěžku z něho, ježto prý toho vyžaduje veřejný zájem, aniž uvedl, v čem veřejný zájem na bezpodmínečném propadnutí zboží v konkrétním případě spočívá. Že již trestní stíhání samo o sobě nebo stíhání lichevních deliktů vyžaduje za všech okolností bezpodmínečné propadnutí věci, ohledně nichž byl trestný čin spáchán, nelze tvrditi, poněvadž zákonodárce, kdyby se byl řídil těmito úvahami, byl by zajisté ustanovil, že propadnutí zboží nelze vůbec, nebo aspoň ne při lichevních deliktech podmíněně odložit. Z toho, že v zákoně není nic takového stanoveno, plyne zcela nepochybně, že se vyžaduje veřejný zájem zvláštní, vyplývající z povahy konkrétního pachatele, nebo zboží anebo z okolností konkrétního činu. O tom nelze však mluvit v případě Nathana B-a. Rozsudkem není zjištěna žádná okolnost, která by poukazovala na takový kvalifikovaný zvláštní veřejný zájem na bezpodmínečném propadnutí zboží, neboť nejde o osobu, od které by se bylo obávati, že naloží věcmi, jež mají propadnouti, způsobem veřejnému zájmu se přičícím, ani o věci (vinný destilát, pokud se týče výtěžku z něho), které by byly svému okolí nebezpečné, nebo jichž propadnutí by mohlo prospěti nedostatečnému zásobování obecnstva předměty nutné lidské potřeby, ani o čin, jenž vybočuje buďto způsobem provedení nebo svým rozsahem z rámce běžných a obyčejných lichevních deliktů. Výrok o bezpodmínečném propadnutí vinného destilátu, pokud se týče výtěžku z něho, jest tudíž neopodstatněným a bylo jej zrušiti.

Čís. 1853.

Lesní orgán jest oprávněn bdíti nad tím, by nebylo požíváno zakázaných cest lesem osobami nepovolanými.

»Pohrůžka« ve smyslu §u 81 tr. zák. nemusí býti pronesena ústně; stačí jakýkoliv projev vůle pachatelovy, způsobiti bezprostředně ohroženému zlo na životě, zdraví nebo tělesné neporušenosti.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1925, Zm II 329/24).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Karla H-a, Františka K-y do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 24. dubna 1924, jímž bylo šest obžalovaných uznáno vinnými zločinem veřejného násilí podle §u 81 tr. zák. a obžalovaný František K. též přestupkem podle §u 312 tr. zák., vyhověl však zmateční stížnosti ostatních čtyř obžalovaných, napadený rozsudek ohledně nich zrušil a věc vrátil soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po stránce hmotněprávní vytýká stížnost rozsudku nesprávné podřazení skutku obžalovaných pod ustanovení Šu 81 tr. zák., poněvadž prý lesní správce K. nebyl v rozhodné chvíli ve výkonávání svého úřadu, ubíraje se právě cestou, kudy obžalovaní jeli, do jiného lesa, kamž byl komandován na »šoulačku«. V tomto ohledu zjišťuje rozsudek, že lesní správce K. konal v rozhodné době služební pochůzku, čímž by ovšem odňata byla vůbec půda pro uplatňovaný zmatek hmotněprávní, poněvadž tento prováděti lze jen vycházejíc ze skutkového stavu, jak napadeným rozsudkem byl zjištěn. Ovšem domohla se obhajoba po doručení rozsudku opravy protokolu o hlavním přeličení ve smyslu zmateční stížnosti. Než ani na tomto změněném skutkovém podkladě nebylo by lze odepřiti přísežnému lesnímu správci ochrany Šu 68 tr. zák. Neboť podle §§ 53, 55, 60 čís. 7 lesního zákona nemůže býti brána v pochybnost formální oprávněnost ba povinnost přísežného lesního personálu bděti nad tím, by zakázané cesty lesem osobami nepovolnými nebylo užíváno. Ať byl proto lesní správce K. na služební pochůzce, nebo ať byl právě na cestě lesem, jeho dozoru příkázaným, do jiného lesa, kam byl za účelem určitého výkonu služby komandován, vždy konal službu, když u výkonu dozoru nad lesem jemu svěřeným proti osobám, pořádek v lese ohrožujícím, zakročoval a tyto byly povinny podle cit. Šu 53 lesn. zák. zákazu se podrobiti. Že šlo skutečně o cestu zakázanou, rozsudek výslovně zjišťuje a nelze zjištění to v rámci zmatku Šu 281 čís. 9 a) tr. ř. s úspěchem napadati. Jestliže tudíž obžalovaný Karel H., jak rozsudek zjišťuje, proti Adolfu K-ovi, povozu cestu zastoupivšímu, koně popohnal, František K., nadav K-ovi sprostáků, H-a k tomuto popohnání vybídl a to v úmyslu, by služební výkon lesního správce K-a byl zmařen, právem shledána byla v jich jednání skutková podstata zločinu podle Šu 81 tr. zák., u obžalovaného K-y krom toho též přestupku Šu 312 tr. zák., i bylo v příčině obou těchto obžalovaných zmateční stížnost jako bezdůvodnou zavrhnouti. Podotknuto budiž, že rozsudek, připojuje se k výroku spisu obžalovacího, odsuzuje obžalovaného H-a krom veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák. násilným vztažením ruky i tímže zločinem spáchaným nebezpečnou vyhrůžkou, Františka K-u toliko zločinem veřejného násilí podle Šu 81 tr. zák. nebezpečnou vyhrůžkou, při čemž má patrně u obou na zřeteli »hroživé postavení«, jež právě tak, jako ostatní spoluobžalovaní zaujali. Přesně bývalo by odsouditi obžalovaného H-a jen pro veřejné násilí spáchané násilným vztažením ruky, obžalovaného K-u pro spoluvinu návodem k tomuto činu, při čemž by i případné »hroživé postavení«, již přirozeně s tímto činem spojené, tímto odsouzením bylo konsumováno. Ježto však s hlediska Šu 81 tr. zák. oboje násilí zákonem jest sobě úplně na roveň postaveno, zmateční stížnost sama tuto nepřesnost rozsudku zvláště nevytýká, netřeba tu zakročiti z moci úřední dle Šu 290 tr. ř. Bylo proto zmateční stížnost obžalovaného H-a a K-y zavrhnouti.

Částečně odůvodněnou bylo však shledati zmateční stížnost ostatních čtyř obžalovaných, pokud totiž uplatňuje zmatek Šu 281 čís. 5 tr. ř. Skutkovou podstatu zločinu podle Šu 81 tr. zák. shledává nalézací soud při nich jen v tom, že zaujali na voze »hroživé postavení«, což rozsudek

na jiném místě blíže precisuje: »jako by z vozu vyskočiti a na Adolfa K-a vrhnouti se chtěli«. Sluší připustiti, že i takové jednání mohlo by opodstatniti nebezpečnou vyhrůžku podle Šu 81 tr. zák., která by za ostatních předpokladů tohoto Šu ke skutkové podstatě tohoto zločinu postačovala, jelikož vyhrůžka nemusí býti pronesena ústně, nýbrž jest jí jakýkoliv projev vůle pachatelovy, způsobiti bezprostředně ohroženému zlo na životě, zdraví neb tělesné neporušenosti. Než tu nabývá významu výtky odporu, správněji nejasnosti, jež činí zmatečnou stížnost rozsudku, pokud v důvodech vyslovuje, že kůň, popoháněn byv Kariem H-em proti správci K-ovi, povozu cestu zastavujícimu, nejel dále, »takže K. musel od koně odstoupiti a postaviti se stranou na cestičku u lesa«. Právem poukazuje stížnost na nejasnost, proč K. m u s e l od koně odstoupiti a postaviti se stranou, když kůň přes pohánění He-m z místa se nehnuł. Jelikož pak, alespoň podle zjištění rozsudku zmínění čtyři obžalovaní zaujali proti K-ovi hrozivé postavení teprve po té, když již od koně odstoupil a stranou na cestičku se postavil, otřeseno jest též další zjištění v příčině úmyslu těchto obžalovaných, aby vynutili na K-ovi, by je nechal dále po cestě jeti, kterýžto jich úmysl dle důvodů rozsudku »jest obsažen (?) v hrozivém postavení, jež proti Adolfu K-ovi zaujali«. Úmysl takový těžko lze přivést v soulad se situací nastalou ustoupením svědka K-a na cestičku, kdyžtž tím již odstraněna byla překážka, jež povozu bránila, aby se nevzdálil. Netřeba zvláště podotknouti, že odůvodnění rozsudku nesmí postrádati vši možné jasnosti zejména tam, kde jde o hrozbu tak málo vyslovenou, jako v tomto případě »pojetí hrozivého postavení« na voze vůči lesnímu orgánu, z cesty již ustoupivšímu. Bylo proto již pro tuto vadu formální zmatečnou stížnosti obžalovaných K-a, K-e, B-e a R-y vyhověti, rozsudek v příčině jich zrušiti a věc v rozsahu zrušení vrátiti do první stolice k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Čís. 1854.

Pokud činnost sprostředkovatele zápůjček jest trestna podle Šu 2 čís. 1 čís. nař. z 12. října 1914, čís. 275 ř. zák.

Skutková podstata přečinu toho vyžaduje po stránce subjektivní pachatelovo vědomí o zákonem předpokládaném stavu smluvníkově.

Méně příznivé majetkové poměry nelze stotožňovati s pojmem »tísň«, nejsou-li takového rázu, že nutí k dožadování se úvěru i za podmínek neobvykle nepříznivých.

(Rozh. ze dne 10. ledna 1925, Zm I 672/24).

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečnou stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 25. srpna 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem lichvy podle Šu 2 čís. 1 čís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto